

HOGYAN LEHETSZ „MAJDNEM TÖKÉLETES” POLITIKUS?

A 15–18 éves diákok számára készült
szerepjátékhoz kapcsolódó eszköz

POLITIKUS LEHETSZ EGY NAPRA – MI KELL HOZZÁ?

Gratulálunk! Sikeresen részt vettél a Parlamentárium szerepjátékában, ahol megtapasztalhattad, milyen európai parlamenti képviselőnek lenni és megvitatni a pártoddal két irányelvjavaslatot.

A ivóvízzel kapcsolatos szolidaritásról és a személyek azonosításáról szóló irányelvekre vonatkozó tárgyalások igen közel járnak az európai parlamenti képviselők valódi munkájához.

A képviselők is

- szűk határidőn belül gyűjtenek információkat;
- felméri a kapott információ értékét;
- kialakítják álláspontjukat saját pártjukon belül, és megvédik más képviselőcsoportokkal szemben;
- tárgyalásokat folytatnak és kompromisszumot kötnek, hogy eredményre jussanak;
- álláspontjuk érvényesítésére törekednek – nemcsak egymással, hanem a sajtóval és a közvéleménnyel szemben is.

Az európai parlamenti képviselők munkáját még az is nehezíti, hogy több különböző nyelven és helyen kell elvégezniük e feladatokat.

Neked mi tetszett a legjobban a képviselőségben? A játék melyik részét találd különösen érdekesnek? Volt olyan része, amit túl nehéznek vagy megterhelőnek éreztél?

HOGYAN MŰKÖDIK AZ UNIÓ?

Meghatározások

Sokféle képesség kell ahhoz, hogy valakiből eredményes politikus váljon. Először is érteni kell az európai szintű jogalkotás során használt szakkifejezéseket.

EURÓPAI UNIÓ: Az Európai Unió (EU) jelenleg 28 tagállamból áll. Noha ezek mind szuverén államok (azaz szabadon dönthetnek saját törvényeikről és berendezkedésükről), megegyeztek, hogy számos területen közös jogszabályokat alkalmaznak. Különösen azokban az esetekben, amikor a sok különböző nemzeti jogszabály nagyon megnehezítené a kapcsolatokat (pl. az áruforgalmat), vagy olyan problémák megoldását, amelyhez a szükséges intézkedések átnyúlnak egy ország határain (például a környezetvédelem terén).

A (LISSZABONI) SZERZŐDÉS: E dokumentum meghatározza, hogy mely területeken fogadnak el közös jogszabályokat a tagállamok, milyen döntéshozatali eljárások léteznek, és mit jelent az uniós polgárság.

UNIÓS POLGÁRSÁG: Mindenki, aki uniós tagállam állampolgára, automatikusan uniós polgár is. Az uniós polgárság nem lép a tagállami állampolgárság helyébe. Ha uniós ország állampolgára vagy, nézd meg az útleveledet – egyszerre bizonyítja állampolgárságodat és uniós polgárságodat is.

IRÁNYELV: Így nevezik a legtöbb uniós jogszabályt. Azért hívják irányelveknek ezeket, mert egy-egy általános célt fogalmaznak meg, amelyet minden uniós tagállamnak el kell érnie, a részleteket azonban az egyes tagállamokra bízzák (így irányt mutatnak a nemzeti jogalkotóknak). A tagállamok időnként olyan további vonatkozó jogszabályokat is elfogadnak, amelyek igen részletesek, és amelyeket tagállami szinten kell alkalmazni.

Megjegyzés: A Miniszterek Tanácsát nem szabad összekeverni az EURÓPAI TANÁCCSAL vagy az EURÓPA TANÁCCSAL. Az EURÓPAI TANÁCS az uniós tagállamok állam- vagy kormányfőit tömöríti, és rendszerint a legfontosabb kérdésekről és kezdeményezésekről határoz vagy ad ki ajánlásokat, amelyeket a Bizottságnak, a Miniszterek Tanácsának és az Európai Parlamentnek kell azután kidolgoznia. Az EURÓPA TANÁCSNAK 47 tagja van, és olyan kérdésekkel foglalkozik, mint a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok – ez Európa fő emberi jogi szervezete. Nem alkothat jogszabályokat. Az EURÓPA TANÁCS székhelye, az Európai Parlamenthez hasonlóan, Strasbourgban van.

Ahhoz, hogy eredményes munkát végezz az Európai Parlamentben, tudnod kell azt is, kik a fő szereplők.

A Szereplők:

EURÓPAI BIZOTTSÁG: Az Európai Bizottság (EB) az Európai Unió végrehajtó szerve. 28 biztos alkotja (minden tagállamból egy), akik államuktól függetlenek, és az egész EU érdekeit képviselik. Az EB nyújtja be az európai jogszabályokra irányuló javaslatokat, és gondoskodik arról is, hogy azokat helyesen alkalmazzák. Ám a jogszabályokat nem a Bizottság fogadja el. Az az Európai Parlament és a Miniszterek Tanácsa feladata.

AZ EURÓPAI PARLAMENT: 751 képviselőből áll, akiket a 28 tagállam állampolgárai közvetlenül választanak meg. A képviselők több képviselőcsoportot alkotnak. Ily módon az Európai Parlament képviseli az uniós polgárokat. A Parlament a Miniszterek Tanácsával együtt vitatja meg és fogadja el az európai jogszabályokat.

A MINISZTEREK TANÁCSA: tagállamonként egy miniszterből áll. Mivel az Európai Unió számos különféle kérdéssel foglalkozik, például a mezőgazdasággal, a külügyekkel, a környezettel és a közlekedéssel, valójában nem egy, hanem több különböző Miniszterek Tanácsa létezik. A Miniszterek Tanácsa a tagállami kormányok képviselőiből áll, és az új jogszabályokról megegyezésre kell jutnia az Európai Parlamenttel.

Szereplők az Európai Parlamenten belül:

EURÓPAI PARLAMENTI KÉPVISELŐ: Az Európai Parlament képviselőit ötévente, közvetlen választás útján választják meg. Az Európai Parlament azon képviselői, akik – származási országuktól függetlenül – azonos politikai elveket vallanak, egy KÉPVISELŐCSOPORTOT alkotnak. Az Európai Parlament képviselőcsoportjai (frakciói) tehát nem nemzetiség, hanem politikai hovatartozás alapján szerveződnek. Az Európai Parlamentben csak akkor hozható létre új képviselőcsoport, ha legalább 7 ország képviselőjében legalább 25 képviselőt foglal magában.

BIZOTTSÁGOK: A parlamenti bizottság az a hely, ahol a különböző képviselőcsoportok képviselői összegyűlhetnek, hogy az adott politikai területhez (pl. környezetvédelemhez, külpolitikához vagy gazdaságpolitikához) kapcsolódó kérdéseket megvitathassák. Több mint 20 ilyen bizottság működik. Ezekben zajlik az új jogszabályokat előkészítő munka nagy része. *Ne feledd, a szerepjáték során részt vettél bizottsági üléseken!*

PLENÁRIS ÜLÉS: Itt hozza meg határozatait a teljes Európai Parlament. Míg a bizottságban csak néhány képviselő van jelen és tárgyal meg bizonyos jogszabályi javaslatokat, a plenáris üléseken minden európai parlamenti képviselő összegyűlik, hogy megvizsgálják az összes javaslatot, amelyeket a bizottságok már elfogadtak. *Felszólaltál a plenáris ülésen a szerepjátékban?*

MÓDOSÍTÁS: a jogszabálytervezet javasolt változtatása.

OLVASAT: amikor a Parlament vagy a Tanács ülést tart és döntést hoz a javasolt jogszabályról.

Hogyan lehetsz „majdnem tökéletes” politikus?

Európai Parlament döntéshozatali eljárásának lépései: hogy néz ki a „játék” a valóságban

TOVÁBBI RÉSZLETEK:

A Parlament és a Tanács egymással párhuzamosan dolgozik, ám az az alapszabály, hogy először a Parlament fogadja el (határozza meg) hivatalos álláspontját. Amikor a Tanács elfogadja saját álláspontját, azt is el kell döntenie, elfogadja-e a Parlament által javasolt változtatásokat.

Egyezsége jutás:

1. szakasz: A Tanács és a Parlament egyaránt tanulmányozza a Bizottság javaslatát. Sok információt gyűjtenek össze, legfőképpen az akkreditált lobbistákkal, az érdekelt felekkel, az állampolgárokkal és másokkal folytatott konzultációk révén. Emlékszel, hogy gyűjtöttél információkat a szerepjátékban?

A Parlamentben a PARLAMENTI BIZOTTSÁGOK, a Tanácsban pedig MUNKACSOPORTOK foglalkoznak a javaslatokkal.

ELSŐ OLVASAT A Parlament és a Tanács első ízben külön-külön szavaz a javaslatról

2. szakasz: Ha nem értenek teljesen egyet (ami gyakran előfordul), áttérnek a következő szakaszra. Ennek során megvizsgálják a lehetséges kompromisszumokat. A munkacsoport és a bizottság újra ülést tart, majd e szakasz végén a Tanács és a Parlament másodszor is szavaz a javasolt szövegről. Ez a második olvasat.

3. szakasz: Ha a második olvasat után a két fél továbbra sem tud megegyezni a közös szövegről, még egy utolsó esélyük marad: egyeztetőbizottságot hoznak létre, hogy megoldást találjanak. Az egyeztető ülésen az Európai Parlament és a Tanács képviselői közösen próbálnak megegyezésre jutni. Ezeken az üléseken gyakran igen sürget az idő, és sokszor hosszú órákig tartó tárgyalás után, kora reggelre jutnak csak egyezsége a felek. Ha itt sem sikerül megegyezni, a jogszabályjavaslatot végleg elutasítják.

Felmerülhet benned a kérdés, hogy vajon miért áll ez a folyamat ilyen sok lépésből. Vajon tényleg szükség van erre?

De gondolj bele: csak ez az eljárás teszi lehetővé, hogy biztosan teret kapjanak a különböző elképzelések és vélemények!

TANÁCSOK A PROGRAM MEGFOGALMAZÁSÁHOZ

- Legyen elképzelésed!
- Tűzd ki céljaidat, és dolgozz ki stratégiát elérésükre!
- Találj öt érvet, amivel meggyőződ az embereket, hogy a te irányelvedre szavazzanak!
- Légy szenvedélyes, tömör és lényegretörő, és fogalmazz érthetően!
- Légy kreatív és lelkes, amikor megosztod elképzeléseidet!

Most, hogy már többet tudsz az Európai Parlament munkafolyamatairól, rajtad a sor, hogy képviselőcsoportot alakíts, és jogszabályra irányuló javaslatot tégy egy olyan témában, amely fontos számodra!

Kövesd az alábbi hat lépést; lássuk, meg tudod-e győzni az osztálytársaidat, hogy melletted szavazzanak!

1. **Alakíts saját képviselőcsoportot, amelynek tagjai osztják nézeteidet!**
2. **Társaidal együtt válasszatok nevet a képviselőcsoportotoknak!**
3. **Fogalmazzatok meg csoportotok programját!**
4. **Válassz ki egy ügyet, amely mellett érvelni akarsz!**
5. **Készíts szakpolitikai javaslatot, amelyet el akarsz fogadtatni a Parlamenttel.**
6. **Tarts beszédet a többi képviselőcsoport (osztálytársaid) előtt, amelyben megvéded képviselőcsoportod javaslatra vonatkozó álláspontját.**

A beszédek végén te és osztálytársaid szavaztok majd arról, melyik képviselőcsoport volt a legmeggyőzőbb az érvelés során.

Vállald a kihívást, és légy te a győztes!

